

Corpus Juris Canonici

Gregor <XIII., Papst>

Coloniae Munatianæ, 1665

3 Si pro præbendis dederis quid, dicere Simon.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62915](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-62915)

Caput hoc in multis vetustis codicibus est coniunctum simoniae.

C. VI. Qui sumptibus propriis sustentari possunt, ab ecclesia stipendia non accipiunt.

Item Hieronymus ad Damasum Papam.

Clericos autem illos convenit ecclesie stipendiis sustentari, quibus parentum & propinquorum nulla suffragantur bona. Qui autem bonis parentum, & opibus suis sustentari possunt, si quod pauperum est accipiunt, sacrilegium profecto committunt, & per abusionem talium, iudicium sibi manducant & bibunt.

Infrā etiam 10. quasi. 1. cap. fin. citatur ex Hieronymo. Ac similia habentur in regula monachorum ex dicto Hieronymo, in cap. de pauperitate. Et in glossa ordinaria ad c. 5. prima ad Timotheum, ex Hieronymo.

C. VII. Quibus sua sufficiunt, ecclesia alimentum non sustententur.

Item Prosper de contemplativa vita, lib. 2. cap. 9. & 10.

Pastor & Ecclesie iis, quibus sua sufficiunt, non debet aliquid erogare, quando nihil aliud sit habentibus dare, quam perdere. Nec illi, qui sua possidentes dari sibi aliquid volunt, sine grandi peccato suo, unde pauper victurus erat, accipiunt. De clericis quidem dicit per Prophetam & Spiritus Sanctus [Peccata populi mei comedunt]. Sed sicut nihil habentes proprium, non peccata, sed alimenta, quibus indigere videntur, accipiunt; ita possessores non alimenta, quibus abundant, sed aliena peccata suscipiunt.

Verum, hi auctoritatibus prohibentur ab ecclesia suscipi, non illi, qui quandam fuerunt divites, postea vero omnia reliquerunt, ut dicit Petrus, & Matthaeus, & Paulus; aut pauperibus distribuerunt, ut Zachaeus; & aut ecclesie rebus adiunxerunt, sicut illi f, qui pradia sua vendentes, ponebant preta ante pedes Apostolorum, ut essent omnia communia: sed illi, qui in domibus parentum residentes, vel sua relinquere nolentes, ecclesiasticis facultatibus pacis desiderant.

C. VIII. Qui sua relinquere non vult, non debet sumptibus ecclesie sustentari.

De quibus in eodem libro Prosperi, cap. 10. subinfertur.

Si quis propter hoc non vult sua relinquere, ut habeat unde vivat, ut quid accipit unde rationem reddat? ut quid peccatis alienis sua multiplicat? Idem ibidem paulo superius. Non est meum dicere, quali peccato cibos pauperum praesumendo suscipiunt, qui ecclesiam, quam juvare de propriis facultatibus debuerant, suis expensis insuper gravant, propter hoc fortassis in congregatione viventes, ne aliquos pauperes paucant, ne advenientes excipiant, aut ne suum censum expensis quotidianis imminuant. Quod si aliquid de fructibus suis ecclesie, velut pro ipsa expensa sua contulerint, non se praferant inani iactantia illis, quos nihil habentes pascit & vestit ecclesia, quia perfectior est ille, qui se mundi rebus expoliat, aut b qui eam nihil habuerit, nec habere desiderat, quam ille, qui ex multis quae possidet, ecclesie aliquid praestat, ac se de eo quod praestiterit fortitan iactat.

Ecce, qui prohibentur ab ecclesia suscipi. Illi vero, qui omnia sua relinquunt, vel pauperibus distribuunt, vel ecclesie rebus adiungunt, & ab ecclesia laudabiliter suscipiendi sunt, & eius opibus sustentandi.

a 10. quasi. 1. cap. fin. b In concil. Aquilgr. cap. 107. Prosper. ibidem cap. 10. c Ose. 4. d Matt. 4. e Luc. 19. f Ad. 4. g In concil. Aquilgr. ibid. h al. &

C. IX. Qui sua relinquunt, vel pauperibus distribuunt, vel ecclesie rebus adiungunt, laudabiliter ecclesiastica disponant.

Unde in eodem libro a, cap. 11. legitur.

Sacerdos, cui dispensationis cura commissa est, non solum sine cupiditate, sed etiam cum laude pietatis accipit a populo dispensanda, & fideliter dispensanda: quia omnia sua aut parentibus i reliquit, aut pauperibus distribuit, aut ecclesie rebus adiunxit, & in numero pauperum, paupertatis amore, constituit, ut unde pauperibus subministrat, inde & ipse tanquam pauper voluntarius vivat. Clerici quoque, quos pauperes aut voluntas, aut nativitas fecit, cum perfectione virtutis, vita necessaria sive in domibus suis, sive in congregatione viventes accipiant: quia ad ea accipienda eos habendi ducit cupiditas, sed cogit vivendi necessitas. Infrā b cap. 14. ¶ De talibus dicere videtur Augustinus c [Qui in sacratio operantur, quae de sacratio sunt edunt, & qui in altario deserviunt, cum altario parantur.] Qui nisi hoc de contemptioribus facultatibus rum vellet intelligi, nunquam secutus adjungeret: ¶ & Deus ordinavit, his, qui Evangelium annuntiant, Evangelio vivere.] De Evangelio vivunt, qui nihil proprium habere volunt, qui nec habent, nec habere aliquid concupiscunt, non suorum, sed communium possessores. Quid est aliud de Evangelio vivere, nisi laborare, inde, ubi laborat, necessaria vitae percipere? Apostolus tamen, qui sic Evangelium predicavit, ut nec de Evangelio viveret, sed necessaria sibi suis manibus ministraret, de se confidenter eloquitur. [Ego autem nullorum usus sum.] Et quare hoc dixerit, secutus aperit dicens. [Expediit mihi mori magis, quam ut gloriam meam quis evacuet.] Evacuat dicit gloriam suam, quibus quibus predicabat, voluisset accipere vitae temporis a expensam. Nolebat quippe in representati laboris sui fructum, sed in futuro recipere.

¶ Aut parentibus] In aliquot manuscriptis Gratiani legitur, aut pauperibus reliquit. in vetusto autem Prosperi dice, & in concilio Aquilgraniensi legitur, quia omnia sua reliquit aut ecclesie rebus adiunxit. Sed quoniam in exemplaribus Gratiani & Prosperi habent vulgatum lecturam, hinc est mutatum.

C. X. Iuxta meritum laboris, ecclesiastica stipendia sacerdotes distribuunt.

Item ex concilio Agathensi, cap. 36.

Clerici omnes, qui ecclesie fideliter, vigilantiterque deserviunt, stipendia sanctis laboribus debita secundum meritum sui meriti per ordinacionem canonice a sacerdotibus consequantur.

Multorum i auctoritatibus luce clarior constat, quod ad inopiam monasterium non licet pecuniam exigere, ne & ille qui exigit, & ille qui solvit, simoniae crimen incurrat.

¶ Multorum] In vulgatis codicibus huius & Multorum praeponebatur hic titulus. Item ex concilio Urbani Papa habito Alverniae: qui sublati est, quoniam abest ab omnibus vetustis exemplaribus collatis, & in plerisque huius est innotuit quoniam tertiae questionis.

QVAESTIO III.

Sed adhuc obijciat, quod qui ingressi monasterium pro cunctis tribuunt, non propositum religionis, sed partem suam stipendiorum ecclesie emunt. Temporalia ergo non spiritualia ementes, nequaquam simoniaci habendi sunt. ¶ Huiusmodi respondetur. Non solum, qui spiritualia sed etiam, qui temporalia emunt.

a Et in Aquilgr. c. 108. b In Aquilgr. c. 111. c i. Cor. 4. d al. corporalis. e al. vel.

eo pretio accipiunt, vel tribuunt a, simoniae iudicantur. Vnde Malachias b loquens ex persona Domini [Quis est, inquit, in vobis, qui claudat ostia, & mœnada altare meum geraturo? Non est mihi volutus in vobis, dicit Dominus exercituum, & omnis non suscipiam de manu vestra.] Ostia claudere non est sacri muneris officium, sed tantum sibi adiunctum.

C. I. ¶ Deus, qui sacrorum munerum accipione dispensant.

Item Gregorius scribit universis Episcopis Hispanis.

Advidimus dilectissimi, quod nos audisse oportuit, sed audisse profecto non libuit: quosdam scilicet esse sacrorum ordinum professores, qui sub muneratione, vel accensione, Dei ecclesias, vel earum sibi beneficia usurpant. Quod quidem scelus vos non iam dudum acriter cortexisse vehementer admiramur. Iuste enim utique corrigendus est, & sancta iiminibus ecclesia submovendus, & qui pro ecclesia ambitu munera largitur, & qui ut ecclesiam adeat, quidquam praesumit accipere. Ille quippe domum Dei emere, hic autem praesumit vendere. A sacro quoque hoc facinus non distat dixerim: cum id, quod sponte & sacro deliberationis arbitrio gratis fieri debuit, sub pecunia potione causatur. Quare, fratres charissimi, quæ taliter facta sunt, curiose refellite, insecta prohibete, vestrisque iussionibus resistentes digno anathematis vinculo precutere non dubitate.

C. II. ¶ Deus, qui ecclesias, vel ecclesiastica vendunt.

Item Rothomagensis Episcopi, & Galliarum omnibus.

Si quis dator, vel acceptor, Dei ecclesias, vel ecclesiastica beneficia (quæ quidam præbendas vocant) sub pecunia interventu susceperit, sive dando emerit, sive accipiendo vendiderit, a simonia non excluditur perditione. Sed si perseverans fuerit, perpetua multetur damnatione. Nam qui sub religionis obtentu Deo famulari voluerit, si quid accipit, & meritum perdit, & beneficio accepto frustratur. Rationis ergo vigore cogitur, quod iniuste receperit, restituere, & quidquid turpis lucri gratia receperat, non tenere.

C. III. ¶ Ab officio suspendatur Episcopus beneficia, vel ecclesiastica officia vendunt.

Item Gregorius VII. Papa lib. 6. reg. in synodo, cap. 4.

Si quis Episcopus præbendas, Archidiaconatus, præposituras, vel aliqua ecclesiastica officia vendiderit, vel aliter, quam statuta sanctorum Patrum præcipiunt, ordinaverit, ab ecclesiæ officio suspendatur. Dignum est enim, ut si quis gratis Episcopatum accepit, ita membra eiusdem Episcopatus gratis distribuatur.

C. IV. ¶ Nec altaria, nec præbendæ Episcopum vendere licet.

Item ex concilio Urbani Papæ habito Alvernia.

Quæritur est de Episcopis, qui altaria monasteriis data frequenter redimi compellebant pecunia: quia quidam simoniae pravitatis usus in Galliarum partibus jam diutius inolevit, us ecclesiarum, vel decimarum (quæ vulgari vocabulo apud eos altaria nuncupantur) monasteriis data, sæpius ab Episcopis sub palliata avaritia vendantur; mortuis nimirum, seu mutatis clericis, quos personas d. vocant. Nos autem Deo venalitate omnem tam ex rebus, quam ex ministeriis ecclesiasticis propellentes, hoc ulterius fieri auctoritate Apostolica prohibemus, sicut etiam præbendas omnes vendendas interdiciamus. Porro quæcunque altaria, vel

a Haec vocat [vel tribuunt] absunt a plerisque mssis, b. Mad. i. Pely. 12. 11. 4. d. al. personarum.

decimas ab annis triginta, & supra, sub huiusmodi redemptione possidere monasteria noscuntur, quiete deinceps, & sine molestia qualibet eis possidenda firmamus. ¶ Salvo utique Episcoporum censu annuo, quem ex eisdem altaribus habere soliti sunt.

¶ In summo capitulorum concilio Clarentonsis habito Alvernia (de quibus supra ad cap. 1. distinct. 60. dictum est) cap. 6. hæc leguntur, quæ ad caput hoc videntur spectare. Ut altaria congregationibus canonicorum vel monachorum per personas data; mortuis personis, libera redeant in manus Episcoporum, nisi fuerint illis per eorum scripta, vel privilegia confirmata.

C. V. ¶ Quidquid data vel promissa pecunia in sacro ordine acquiritur, irritum habetur.

Item 1 in concilio Placentino, c. 7. & 2.

EA quæ a sanctis Patribus de simoniae statuta sunt, nos quoque, & iudicio Sancti Spiritus, & Apostolica auctoritate firmamus. Quidquid ergo vel in sacris ordinibus, vel in ecclesiasticis rebus, vel data, vel promissa pecunia acquisitum est, nos irritum esse, & nullas unquam vires habere censemus.

1 ¶ Antea legebatur, Item Gregorius. Sed in aliquot vestris rellis est, Idem, nimirum Urbanus I. in cuius synodo hæc habentur:

C. VI. ¶ Quidquid possidetur, nomine pecunie intelligitur.

Item Augustinus de disciplina Christiana, vel de dōno disciplina, cap. 1. b.

TOTUM, quidquid homines possident in terra, omnia quorum Domini sunt, pecunia vocatur: servus sit, vas, ager, arbor, pecus, quidquid horum est, pecunia dicitur. ¶ Infra. ¶ Ideo autem pecunia vocata est, quia antiqui totum, quod habebant, in pecoribus habebant.

C. VII. ¶ Quæ ecclesiastica beneficia emerit, ecclesias quoque emere probatur.

Item Paschalis Papa.

SI quis obierit non consecrationes emi, sed res ipsas, quæ ex consecratione proveniunt, penitus 1 desipere probatur. Nam cum corporalis 2 ecclesia, aut Episcopus, aut Abbas, aut tale aliquid sine rebus corporalibus in nullo proficiat, sicut nec anima sine corpore corporaliter vivit, qui quis horum alterum vendit, sine quo nec alterum provenit, neutrum invendum derelinquit. Nullus 3 igitur emat ecclesiam, vel præbendam, vel aliquid ecclesiasticum: nec pastellum, nec patrum antea vel postea pro huiusmodi solvat.

1 ¶ Penitus] Desiderius & Anselmus legunt, videtur quidem aliquid dicere, nihil autem penitus sapere.

2 ¶ Corporalis ecclesia] Desiderius sic habet, cum corporalis ecclesia Episcopus, vel Abbas sine rebus, &c. Reliqui collectores, & vetusti codices Gratiani concordant cum vulgata Lectione.

3 ¶ Nullas igitur] Desiderius, Polycarpus, &c. & codex manuscriptorum Decretorum Pontificum (in quo integræ sere Paschalis epistola, unde caput hoc acceptum est, refertur) non habent hæc verba; sed post verbum, derelinquit, continenter subiungunt, Quam tamen objectionem facit Chalcedonenis canon penitus exterminat, &c. Auctor veridicus caput, actorius huius epistole est Paschalis primus. Nam in eo decretorum codice hæc epistola Paschali est post decreta Hadriani I. cum decreta Paschali secuntur sine post Urbanum secundum, eo plane ordine, quo sibi successerunt: quod etiam ex sequenti capite indicatur.

a al. data, vel accepta, vel promissa. b. C. 2. c. Deu. dedit part. 2. Magister lib. 4. distinct. 23. Polycarp. lib. 7. titul. 33. Anselmus lib. 13. capite 23. Ivo part. 2. cap. 24. Pannorm. lib. 33. capite 123.

C. VIII. *¶ De eodem.*

Item Urbanus II. Episcopus, servus servorum Dei, dilecto filio L. a prapostio ecclesie Sancte Iuvenis apud Trinum, salutem, & Apostolicam benedictionem.

Salvator b. pradicat in Evangelio e circa finem saculi pseudochristos, & pseudoprophetas surgere, & multos seducere, & fideles suos in mundo multas habituros pressuras, sed tamen portas (quia ut ait Apostolus d. oportet hereses esse, ut qui probati sunt, manifesti fiant) oportet nos cum Propheta e ex adverso con- surgere, & murum opponere pro domo Israel, & cum eodem Apostolo f. per multas tribulationes intiare in regnum Dei: quoniam non g sunt condigne passiones huius temporis ad futuram gloriam, que revelabitur in nobis. ¶ Igitur, quia innotuisti nobis, quod tibi ob- jicitur, utrum vendere ecclesiasticam rem simoniacum sit, hoc simoniacum esse patenter colligitur ex hoc, quod beatus Apostolus Petrus ait b. Simoni. [Pecunia tua tecum sit in perditionem: quia existimasti donum Dei pecunia possideri.] Donum quippe Dei est Spiritus Sanctus, & donum Dei est res ipsi ecclesie oblata. Et si bene animadvertis, Simon magus, qui ad fidem sicte accessit non Spiritum Sanctum p. propter Spiritum Sanctum i, quo ipse erat indignus (quoniam, ut scriptum e. Spi- ritus Sanctus disciplina effugiet fictum) sed ideo, quan- tum in ipso erat, emere voluit, ut ex venditione signo- rum que per eundem fierent, multiplicatam pecuniam lucraretur. Nec Apostolus emptionem Spiritus Sancti (quam bene fieri non posse noverat) sed ambitionem quasus talis, & avaritiam, que est idolorum servitus, in eodem Simone exhaurit, & maledictionis jaculo perculit. Quisquis h. igitur res ecclesiasticas (que do- na Dei sunt, quoniam a Deo fidelibus, & a fidelibus Deo donantur, que ab eodem gratis accipiuntur, & ideo gra- tis dari debent) propter sua lucra vendit, vel emit, cum eodem Simone donum Dei possideri: pecunia existimat. Ideo qui easdem res non ad hoc, ad quod instituta sunt, sed ad propria lucra munere linguar, vel indebiti obse- quii, vel pecunia largitur, vel adipiscitur, simoniacus est, cum principalis intentio Simonis fuerit sola pecu- nia avaritia, id est, idololatria, ut ait i. Apostolus Paulus. Alioquin, cur sancta synodus Chalcedonensis D. CXXX. Episcoporum *, procuratorem, vel defensorem Ec- clesie, vel unquam regulz subjectum adeo perpecu- niam ordinari prohibet, ut interventores quoque tanti sceleris anathematizet, nisi quod eosdem simoniacos judicet? Quod si praxati milites m. ecclesie ob hujus- modi scelus taliter percelluntur, nemo sapiens negabit non militantes ecclesie multo damnabilius ob hanc cau- sam, id est, emptionis vel venditionis, debere percelli. Sed & beatus predecessor noster Paschalis 2. de con-secratione affirmat, quod quisquis n. eorum alterum ven- diderit, sine quo alterum non provenit, neutrum inven- ditum derelinquit: ac per hoc eum, qui rem ecclesie vendit vel emit, simoniacum esse intelligitur o. Nomi- ne vero procuratoris intelligit praxata synodus quem- libet ecclesiasticarum rerum administratorem, ut verbi gratia, prapositum, teconomum, vicedominum: de- fensoris nomine advocatum, sive castaldum, & judicem: in subiecto vero regulz, Archipresbyterum, Archidiaconum, Canonicum, Monachum, vel quemlibet ecclesia- stico mancipatum officio. Quod vero Spiritum Sanctum,

a Lucio.] Anselm. Deusdedit p. 2. Anselm. lib. 5. cap. 47.
b Math. 24. d. i. Corinth. 11. e. Ezech. 13. f. Act. 14.
g Rom. 8. h Act. 1. i Sap. 1. k infra cap. res ecclesie. 12.
l Coloss. 3. * C. 2. m. ad. militantes. n. Sup. ead. cap. si quis. 2.
o. al. intelligit.

quantum in seest, vendat vel emit, qui prapositum vel aliquid hujusmodi vendit vel emit, qui Augustinum a super Ioannem. [O quot 3 praposituras fecerunt. Alterum prapositum habet Carthagine Primianus, alterum habet Maximianus, alterum habet in Mauritania Rogatus, alterum habent in Numidia Illi & illi quos jam nec nominare sufficimus. Circuit ergo alicui emere columbam b. unusquisque laudat prapositum suum, quod vendit, &c.] Ecce venerabilis Augustinus prapositura distractione agens, nomine columbarum h. Spiritus venditionem vel emptionem accipit, sicut & omnes huius Evangelici capituli tractatores. Pas- sandum vero est, quomodo negotiationis, & spelun- & ecclesie suae oblata vendunt vel emunt, si cum flagi- lis a Deo templo ejeti sunt, qui que Deo erant offeren- da, vendebant vel emebant. Si de offerendorum ven- toribus vel emptoribus dictum e. est: Vos fecistis do- mum patris mei, domum negotiationis, & spelun- latronum, quid dicitur de ecclesie jam oblatorum ven- ditoribus vel emptoribus? Et ne quis sanus obitu merito hoc Dominum tam acerbe vindicasse, quia in illa in Deo templo vendebantur, ecclesiasticarum ven- modo extra templum; attende superius Augustinus non determinantem locum venditionis vel emptionis prapositorum, sed tantum indefinitam dicentem [Cum aliquis emere columbam, unusquisque prapositum suum laudat, quod vendit] non adiciens, in templo, vel extra templum. Hec circa venditores vel emptores tantum de- crum sufficit.

¶ In eadem epistola Urbani II. dilecto filio L. prapositorum a B. Iuvenis apud Trinum refert Deusdedit in sua collectione.

1. ¶ Propter Spiritum Sanctum] Adhuc sicut ha. dicitur, & totus hic locus emendatur ex ipsa epistola, quemadmodum & alia nonnulla.

2. ¶ Paschalis] Ante legatur, Paschalis libro de consecratione: restitutus autem est locus ex vetusta ecclesia & originali. Citatur enim hic, quod habetur in capite canonum ex epistola Paschalis Papae.

3. ¶ O Quot praposituras] Apud B. Augustinum i. ius multi videntur codices hoc loco collati sunt) legitur, o quot praposita fecerunt: alterum prapositum, &c. Apud Urbanum vero ubiq. est, praposita & prapositum.

4. ¶ Prapositum suum] Apud B. Augustinum dicitur unusquisque ad prapositum suum laudat, quod vendit. In epistola vero Urbani, unusquisque prapositum suum laudat, quod vendit. Nominem autem prapositi apud B. Augustinum interdum significari solentam quandam constet ex 2. lib. canonum, cap. 56.

C. IX. ¶ Ministri, & servitores Ecclesie ab ipsa ulla venalitate ab Episcopo ordi- nentur.

Item Alexander II. Episcopus servus servorum Dei, Lucensis ecclesie clero & populo salutem perpetuam.

EX d multis temporibus hoc detestabile malum in vestram ecclesiam inolevisse cognovimus, ut p. li unquam clerico, quamvis religioso, quamvis scientia & moribus praxito ecclesiasticum beneficium cono- deretur, nisi ei qui profano pecunia munere illud cono- re studuisset: sicbatque ecclesia & res eius ita venale veluti quadam terrena & vilis merx, a negotiatoribus ad vendendum exposita. Quod malum quam detestabile, quantum Deo, sanctisq. ut contractum, & sacri cano- nes docent, & ferè omnibus manifestum existit. ¶ Chal- cedonense e. namque concilium, unum ex principibus simili poena condemnat eos, qui ecclesie beneficia

a Tract. ro. in c. 2. Joannis. b. Ioan. 2. c. Mart. 11. d. Deusdedit p. 2. e. C. 2. sup. ead. quest. 3. cap. si quis Episcopus.

terventu pecunie acquirunt, & eos, qui sacram manus impositionem (per quam Spiritus Sanctus confertur) metari dignoscuntur. Utroque enim auctoritate inexplorabili, illos a beneficio, istos a sacro ordine jubet expelli. Unde humani generis redemptor omnes ementes & vendentes de templo ejiciens, cathedras vendentium columbas evertit, numulariorum effudit es, præcepti sui auctoritate denuncians, & dicens a [Nolite facere domum patris mei domum negotiationis.] Illud quoque in eodem facto sollicitè considerate, quod per eorum textum sancti Evangelii nusquam reperitur Dominum tanta severitate, tam districta censura justitiae peccantes corripuisse, cum non solum eloquio increpans, verum etiam facto flagello b de funiculis verberans omnes eliminavit de templo: aperte demonstrans, quod tales negotiatores, non sicut ceteri peccatores sunt corripendi, sed a templo Dei id est, a sancta ecclesia longius sunt projiciendi. Nam sicut per columbarum venditores illi denotantur, qui sacram manus impositionem vendere conantur; sic per numularios, ecclesiastici beneficii venditores designantur, qui domum Dei, teste Evangelio, speluncam latronum efficiunt. Quapropter o Alexander sanctæ Romanæ ecclesiæ & Apostolicæ sedis Episcopus. (imò minister indignus) tot & tanta mala in multis ecclesiis, & maxime in Lucensi ecclesiâ, ex e iniqua concupiscentia fieri concipiens, nefanguis iniquorum a districto iudice de manu nostra requiratur, illa extirpare, & penitus eradicare decrevimus. Constituimus itaque, & præsentis decreto firmamus (sicut olim nostri prædecessores fecisse noscuntur) ut nullus deinceps Episcoporum, beneficium ecclesiæ quodquidam canonicam d, vel præbendam, seu etiam ordines e vocant) pro aliquo pretio, vel munere clericis audeat unquam conferre: sed omnes ministros, & servitores ecclesiæ gratis, & absque ulla venalitate in sancta ecclesiâ studeant ordinare. Nec eligant in domo Domini, qui majores saculos pecunie conferant, sed eos qui moribus & disciplina atque scientia divites, pro officio suo ipsam valeant sustentare ecclesiâ. Constituimus, & eodem modo firmamus, ut nullus ejusmodi gradus clericus pro ecclesiæ beneficio aliquid audeat conferre, aut fabricæ ecclesiæ, vel donariis ecclesiæ, seu etiam quod pauperibus sit tribuendum, quia (teste scriptura i) qui si aliquid male accipit, ut quasi bene dispenderit, potius gravatur, quam juvatur. Quod si aliquis divinorum præceptorum, & animarum salutis immemor, præfatum beneficium ecclesiæ, iniqua cupiditate ductus vendere vel emere temerario ausu præsumpserit, sicut in Chalcedonensi concilio definitum est, gradus sui periculo eum subiacere decernimus: nec ministrare possit ecclesiæ, quâ pecunia venalem fieri concupivit, & insuper terribili anathematis nuereone perfoctus (nisi resipuerit) ab ecclesiâ Dei, quam læsit, modis omnibus abscindatur.

¶ *Exat integra hæc epistola in bibliotheca Vaticanâ post librum Anselmi Lucensii.*
 ¶ *Teste scriptura i. Hic referuntur verba ipsa beati Gregorii ex epistola ad Cyprianum, quæ habentur. sup. eadem quæst. i. c. non est putanda.*

C. X. ¶ *Qui dona Dei vendunt vel emunt, peccant a Deo damnantur.*
 Item Gregorius Homilia xxxix.

Vendentes g & ementes templo eliminat Christus, quia vel eos qui pro munere impositionem manuum tribuunt, vel eos qui donum Spiritus emere nituntur damna. Item infra. ¶ *Vendentes in templo sunt, qui hæc, quod quibusdam jure competit, ad premium lar-*

a. Math. 21. b. Joan. 2. c. Ezechiel. 3. d. al. canonicas. e. al. ordinariorum. f. sup. ead. q. 1. c. non est putanda. 27. g. Ivo p. 5. c. 6. h. Pann. l. 3. c. 119.

giuntur. Iustitiam enim vendere, est hanc pro pramio acceptione a servare. Ementes vero in templo sunt, qui dum hoc perfolvere proximo, quod justum est, nolunt, dumq; rem jure debitam facere contemnunt, dato patris pretio b emunt peccatum.

C. XI. ¶ *Qui gratiam, quam a Deo accipiunt, non gratis exercent, venditores columbarum sunt.*
 Item Beda ad cap. 2. Joannis.

Non o solum venditores sunt columbarum, & domum Dei faciunt domum negotiationis, qui sacros ordines, largiendo pretium pecunie, vel laudis, vel etiam honoris inquirunt, verum in quoq; qui gradum vel gratiam in ecclesiâ spirituales, quam Domino largiente pereperunt, non simplici intentione, sed cujuslibet humane causæ retributionis exercent; contra illud Petri d Apostoli. [Qui loquitur, quasi sermones Dei: qui ministrat, tanquam ex virtute, quam administrat Deus, ut in omnibus honorificetur Deus per Iesum Christum.] Quicunq; ergo tales sunt, si nolunt veniente Domino de ecclesiâ auferri, auferant ista de aedibus suis, ne faciant domum Dei, domum negotiationis.

C. XII. ¶ *Quæ ex consecratione proveniunt, in suum jus, vel munere nemo convertat.*
 Item ex epistola Urbani Papæ.

Res ecclesiæ, quæ ex consecratione proveniunt, in suum jus, vel vi, vel aliquo munere aliquem convertere non debent, docens sanctus Urbanus e ait, [Quisquis i res ecclesiasticas (quæ dona Dei sunt, quoniam a Deo fidelibus, & a fidelibus Deo donantur, quæque ab eodem gratis accipiuntur, & ideo gratis dari debent) propter sua lucra vendit, vel emit, cum eodem Simone donum Dei pecunia possideri existimat.]

¶ *Qui quis] Hæc sunt ex epistola Urbani II. Quæ refertur sup. c. salvator. Verba autem antecedentia nusquam reperita sunt: quævis similia quadam, & simili tamen sententia, legantur in epistola B. Urbani I. In aliquot vetustis Gratiani exemplaribus caput hoc sic citatur. Item Beda ex epistola Urbani Papæ: quod non eohæret.*

C. XIII. ¶ *Simoniacus est Episcopus, qui decimas & oblationes laicis, non clericis distribuit.*
 Item Gregorius VII.

Pervenit f ad nos fama sinistra, quod quidam Episcoporum non sacerdotibus propriae diocesis decimas atque Christianorum oblationes conferant, sed potius laicis personis, militum videlicet; sive servitorum, vel (quod gravius est) consanguineis. Unde si quis amodo Episcopus inventus fuerit hujus divini præcepti transgressor, inter maximos hæreticos, & inter Antichristos non minimus habeatur: & sicut Nicæna synodus de simoniaco censuit, & qui dat Episcopus, & qui recipiunt ab eo laici sive pretio; sive beneficio; aeterni incendii ignibus deputentur.

¶ *Infra etiam 16. quæst. 7. per venit. citatur caput hoc ex Gregorio. Ad sancti Lambertus Schafsburgensis mariti Episcopum quendam Bambergensem, ecclesiam illam contra excommunicationem, & privationem Gregorius VII. favore militum, quibus multa largiebatur, per aliquod tempus retinuisse, & in ipsius Gregorii regesto lib. 6. epist. 5. simile quiddam reprehenditur in Germano Episcopo Metensi.*

C. XIV. ¶ *Spiritum Sanctum vendit, qui decimas pro pecunia tribuit.*
 Item Paschalis II.

Altare g & decimas per pecuniam dare; & Spiritum

a. al. acceptione. b. al. pramio. c. Ivo p. 5. cap. 97. Pann. l. 3. c. 124. d. 1. Pet. 2. e. 7. ead. cap. salvator. d. f. infra 16. q. 7. c. per venit. Polyg. l. 4. tit. 11. g. Polyg. l. 3. tit. 115.

sanctum vendere, simoniacam heresim esse nullis fidelium ignorat.

¶ *Supra ead. q. 1. c. Presbyter. hoc idem tribuitur Gregorio quod hic Paschali secundo. Et fuisse Paschali hoc, ut multa alia, accepit a Gregorio VII. qua ipse innovavit. In Polycarpo lib. 3. tit. 11. citatur ex concilio Toletano.*

C. XV. ¶ *Caveat honore male acquisito, qui ecclesiastica beneficia pro pecunia invenire tentaverit.*

Item Innocentius II. in synodo Romana, cap. 2.

SI quis prebendas, vel prioratum, seu decanatum, aut honorem, vel promotionem aliquam ecclesiasticam, seu quodlibet sacramentum ecclesiasticum, utpote christiana, vel oleum sanctum & consecrationes altarium, vel ecclesiarum, interveniente execrabili avaritia per pecuniam comparaverit, honore male acquisito careat, & emptor atque venditor, & interventor nota infamia percussantur: & nec pro palio, nec sub obtentu alicujus consuetudinis ante vel post a quoquam aliquid exigatur, vel ipse dare praesumat, quoniam simoniacum est: sed libere, & absque diminutione aliqua, collata sibi dignitate atque beneficio, i. perfruatur.

¶ *Beneficio] Ex duobus manifestis huius concilii exemplaribus in uno sic legitur in altero vero officio.*

De secunda & tertia questione quid sacri canonis diffiniant, auctoritatibus hinc inde in medium deductis patefactum est.

QVÆSTIO IV.

Nunc ergo de quarta questione est pertractandum, an paternum crimen huic imputetur, quod eo ignorante constat admissum. Quod ignorantia huic excuset, multorum auctoritatibus probatur.

C. I. ¶ *Alienam crimen nescientem non maculat.*

Aut enim Augustinus, epist. 43. ad Vincentium.

Nvllius crimen maculat nescientem.

C. II. ¶ *De eodem. Item in epistola.*

Quis locus innocentia relinquitur, si alienum crimen maculat nescientem?

¶ *Verba B. Augustini sunt haec: Quis locus innocentia relevatur, si crimen est proprium, nec ire alienum?*

C. III. ¶ *De infantibus qui ab haereticis baptizantur.*

Item in Africano b. concilio, c. 14. legitur.

Placuit e de infantibus, qui ab haereticis baptizantur, ne quod non suo fecerunt iudicio, cum ad ecclesiam Dei salubri proposito fuerint conversi, parentum illis error impediatur, quominus promoveantur sacri altaris ministri.

C. IV. ¶ *De eodem.*

Item in eodem, c. 24.

Qui d' apud Donatistas parvuli baptizati sunt, nondum scire valentes erroris eorum interitum, & posteaquam ad statum rationis capacem pervenerunt, agnita veritate, falsitatem eorum abhorrentes, ad ecclesiam Dei catholicam per universum mundum diffusam, ordine antiquo per manus impositionem recepti sunt, tales ad suscipiendum munus clericatus non debet impedire nomen erroris.

C. V. ¶ *Conspanguineorum maleficia in nullo clericali obstant nisi confici fuerint.*

Item Leo IV. e. Ebrunio, & Adelfrido Episcopo.

Quia praesulatus nostri (quod bene nobis) magistrum non solum de sacerdotum, verumetiam de

a *Item l. 8. cap. 19. ex Cabilonensi. b Et Carthag. 2. cap. 43. c Paulo aliter in originali. d Deuocentis p. 2. e al. tertius.*

secularium utilitatis debet esse sollicitum; propterea fraternitatem vestram scire volumus, hanc praeterea fraternitatem ad sedem Apostolicam venisse, nobisque violentiam, & excommunicationem suam per orbem retulisse: quod etiam sine iusto legis tramite sua fuisse ablata ecclesia, similiter indicavit: quam illi dato munere sacerdos zelo ductus invidiis usurpasse praesumpserit. Inde parentes eius magno dolore compulsi Presbyterum illum, qui suam tenebat ecclesiam, comprehenderunt, & ei oculos eruerunt. Tamen ipse sepe dictus sacerdos dicit, quod absque sua voluntate, sine eius consilio hoc sit peractum. Quod si ita est, ut nobis suo ore testatur est, nobis magnopere providendum est, ut si ipse canonicè excommunicatus non est, canonica super eum fiat remissio.

C. VI.

Digestu a tit. de poenis, l. crimon.

Crimen, vel poena paterna nullam maculam filio affigere potest. Namque unusquisque ex suo admittit, nisi subiectus sit alieni criminis luciflor condignus. Idque divi Matres Hierapolitanis rescripserunt.

C. VII. ¶ *Tersidus parentum filius obesse non debet.*

Item ex concilio Toletano IV. c. 69.

Iudaei baptizati, si postea pravariantes in Christo, qualibet poena damnati extiterint, a rebus eorum filios excludi non oportebit: quia scriptum est filium non portabit iniquitatem patris.]

C. VIII. ¶ *Non imputantur peccata parentum, qui ab ea personaliter dirisi praeviantur.*

Item Augustinus ad Bonifacium, epist. 23.

Iam e itaque cum homo in seipso est, ab eo, qui genuit eum, alter effectus, peccato alterius sine sua confessione non tenetur obnoxius. Traxit ergo reatum, qui unus erat cum illo, & in illo, a quo traxit, quando, quod traxit, admissum est. Non autem trahit alter ab altero, quando sua unoquoque propria vita vivente iam illi non dicatur [Anima, qua peccaverit, ipsa morietur.] Non autem possit regenerari per officium voluntatis alienae, cum offerretur consecrandus, facit hoc unus spiritus, quo regeneratur oblatas.

C. IX. ¶ *Ei qui emittitur impietas alterius nocet.*

Hinc etiam Gregorius in lib. 26. Moralium, cap. 8. in cap. 31. lib.

Homini si, qui similis tui est, nocebit impietas tua, & filium hominis adjuvabit iustitia tua. Humana impietas ei nocet, quem pervertendo inquinat: & rursus eum adjuvat nostra iustitia, quem a pravitate nobis mutat. Nocere enim vel iurare nescimus, quae vel a bono corrumpere, vel a malo permutare non possunt.

Contra Dominus ad Moysen g: [Ego sum Deus zelotes, qui visito peccata patrum in filios usque in tertiam & quartam generationem.] licet non inaequalitate iudicii, sed magnitudine clementiae Augustinus asserit hoc dictum, ita dicens: [In tertia & quarta generatione peccatum patrum se Dominus comminatur in lege filiorum, non inaequalitate iudicii, ut alii peccent, ut alii puniantur, sed magnitudine clementiae: dum semper expectat ad peccatum eorum, quod in prima generatione delinquitur, non prius corrigi & cessare, nisi & tertia & quarta generatio venerit.] Cum ergo de baptizatu ab haereticis Innocentius h. scribit [Lex est ecclesiae, qua ab haereticis baptizati sunt, per manus impositionem laica sanctorum con-

a *Lib. 48. tit. 16. lib. 26. b Ezch. 18. c Prop. 7. cap. 47. d al. admittunt. e Ezch. 18. f Job. cap. 31. g Exod. 20. h sup. q. 1. c. ventum. 18.*

